

Plenum

Torsdag 29.2.2024 kl. 15.59—19.56

2.4. Muntlig fråga om nedskärningar i yrkesutbildningen (Veronika Honkasalo vänst)

Muntligt spörsmål MFT 28/2024 rd

Muntlig frågestund

Talman Jussi Halla-aho: Nästa fråga, ledamot Honkasalo, varsågod.

Debatt

16.47 Veronika Honkasalo vas: Arvoisa puhemies! Saimme tänään huolestuttavia tietoja ammatillisesta koulutuksesta. Opettajien mukaan opiskelijoiden oppimisvalmiudet ovat heikentyneet ja tuen tarve on kasvanut.

Hyvä puhemies! Aina, kun perussuomalaiset ovat hallituksessa, [Juho Eerola: Kuka oli-kaan opetusministeri viime kaudella?] ammatillisesta koulutuksesta leikataan. Tästä saimme taas tänään vihiä, kun ministeri Purra ehdotti ratkaisuksi ammatilliseen koulutukseen lyhyempää tutkintoaikaa. Tämä lausunto osoittaa, ettei Purra tunne koko ammatillisen koulutuksen järjestelmää lainkaan. Nopeammin valmistuminen on jo nyt mahdollista. Meidän on pidettävä kaikki mukana, myös ne, jotka eivät syystä tai toisesta pysty valmistumaan lyhyessä ajassa. Jos kerran haluamme nostaa koulutustasoa, meidän on taattava myös valmiudet jatkaa korkeakouluopintoihin.

Hallitus suuntaa suurin leikkauspuheihin kohti kehysrihtiä. Kysyisinkin opetusministeri Henrikssonilta: eihän ole niin, että hallitus tässä tilanteessa leikkaa ammatillisesta koulutuksesta?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Henriksson, olkaa hyvä.

16.49 Opetusministeri Anna-Maja Henriksson (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ammatillinen koulutus on tosi tärkeää Suomessa, ja meillä on ammatillisessa koulutuksessa noin 300 000 opiskelijaa. Se on valtava määrä. Tässä viimeksi eilen minulla oli hyvä keskustelu, AMKEN hallituksen kanssa käytiin lävitse, mikä on ammatillisen koulutuksen tilanne juuri tänään. Sieltä vahva viesti oli se, että myös ammatillisessa koulutuksessa tarvitaan nyt näitä perusopetukseen suunnattuja voimavaroja siihen, että nostetaan perustaitoja niin, että nuoret osaavat lukea, kirjoittaa ja laskea, kun tulevat toiselle asteelle ja ammatilliseen koulutukseen. Tähän hallitus panostaa, ja tähän on tulossa nyt muutos syksystä 2025, valmistelu on käynnistynyt.

No, nyt me tehdään myös ammatillisella puolella uudistus, mikä koskee opiskelijan oppimisen tukea. Siihen tulee myös erillinen määräraha, ja se valmistelu on nyt alkanut. Tähänkin tullaan panostamaan.

Punkt i protokollet PR 14/2024 rd

Mitä sitten kehysriihen tulee, niin se on myöhempi keskustelu, missä me käydään kaikki lävitse. Itse toivon, että koulutuksesta ei leikata. [Vasemmalta: Toivotaan, toivotaan!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Ministeri Purra, olkaa hyvä.

16.50 **Valtiovarainministeri Riikka Purra** (vastauspuheenvuoro): Herra puhemies! Opetusministeri vastasi tähän omalta osaltaan. Se, mitä tänään kommentoin, liittyi juuri tähän, josta saamme jatkuvasti palautetta ammattikouluissa käyvien nuorten vanhemmilta: lähiopetuksen määrä, joka on pahimmassa tapauksessa muutamia tunteja viikossa. Tämä ei ole nuoren kannalta lainkaan optimaalinen tilanne. Totta kai me haluaisimme, että nuori pysyisi koulussa ja oppiminen olisi sujuvaa sitä myöten. Tämä mahdollistaisi sen, että tutkinto saavutettaisiin ja osaaminen olisi sellaista, että se riittäisi työllistymiseen. Ja kuten tässä tviitissä hyvin kuvataan, kyseessä ei ole säästötoimi, vaan koulutuspanostus. [Välihuutoja vasemmalta]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Myönnän tähän aiheeseen liittyen lisäkysymyksen edustaja Sarkkiselle. — Olkaa hyvä.

16.51 **Hanna Sarkkinen vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Meidän yhteisenä tavoitteena Suomessa on se, että 50 prosenttia nuorisoikäluokasta korkeakouluttautuisi tulevaisuudessa. Se on tärkeä tavoite koko kansantalouden kannalta. Tämä edellyttää sen, että myös ammatillisen väylän käyneet nuoret saavat jatko-opintokelpoisuuden, ja näistäkin nuorista halukkaat voisivat sitten edetä korkeakoulutukseen. Jos ammatillisesta koulutuksesta säästetään lisää ja jos ammatillista koulutusta lyhennetään mekaanisesti, on vaarana se, että nuoret eivät saavuta jatko-opintokelpoisuutta ja oppimisen laatu heikkenee. Liikaa kuulee jo viestejä siitä, että on liian vähän lähiopetusta ja nuoret valmistuvat puutteellisten taitojen kanssa koulusta. Resurssivaje ja liian vähäinen lähiopetus eivät kuitenkaan ratkea tutkintoaikaa lyhentämällä, ja tämän toivoisin myös valtiovarainministerin ymmärtävän.

Arvoisa puhemies! Kysyisin, miten varmistatte, että jatko-opintokelpoisuus ja riittävä osaaminen syntyvät, jos ammatillisesta koulutuksesta hallitus aikoo säästää ja koulutusta lyhentää. [Puhemies koputtaa] Ettehan te leikkaa ammatillisen koulutuksen rahoitusta? [Jenna Simula: Eikö amiksesta voisi joskus vaikka mennä töihin? — Välihuutoja vasemmalta]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Multala, olkaa hyvä.

16.52 **Tiede- ja kulttuuriministeri Sari Multala** (vastauspuheenvuoro): Puhemies! Vastaan siltä osin, kun kysyttiin jatko-opintokelpoisuudesta. Edustaja on aivan oikeassa siinä, että ammatillisen opiskelun jatko-opintokelpoisuus on erittäin tärkeä asia, kun me haluamme nostaa koulutustasoamme niin, että joka toinen nuori saavuttaisi korkeakoulututkinnon. Tämä on erityinen huoli, kun tiedämme juuri tämän, minkä opetusministeri aiemmin kertoi, että perustaidoissa on jo tällä hetkellä suuria puutteita.

Moni ammattikorkeakoulu tarjoaa tällä hetkellä väyläopintoja, jotta tätä jatkokoulutuskelpoisuutta saataisiin nostettua myös ammatillisen koulutuksen käyneillä. Uskoisin, että tätä väyläkoulutusta lisäämällä voisimme myös parantaa jatko-opintokelpoisuutta, mutta

Punkt i protokollet PR 14/2024 rd

kyllä kaikista olennaisinta on juuri se, mitä opetusministeri totesi, että perustaitoja pystytään parantamaan jo siellä peruskoulussa.

Kuitenkin yksi pullonkaula on ollut myös koulutuspaikat. Ilokseni voin kertoa, että tänään on tehty päätöksiä ammattikorkeakoulujen lisäaloituspaikoista ympäri Suomen. Se toivottavasti helpottaa myös ammatillisesta koulutuksesta korkeakoulutukseen pääsyä.

Frågan slutbehandlad.